

به نام شفابخش جسم و جان

فصلنامه

پیک سلامت

متوسطه دو

دوره دوازدهم - زمستان ۱۳۹۹

* سردبیر این شماره:

دکتر سمیه امیری مقدم

** در این شماره بخوانید: ۱- بهداشت فردی: واکسن کرونا - سبک زندگی سالم: شادی پایدار

۳- هر فرد، یک امدادگر: اوّل جلوی خونریزی را بگیر ۴- طب ایرانی: چند نکته در مورد انواع گوشت

۵- اخبار سلامت مدرسه: آماری از معاینات رشد

*** منابع محتوایی-تصویری: پوستر ۲۲ بهمن (عصر انتظار)، کارهای ضدشادی (رنگی رنگی) و کمکهای اولیه

(وبدوآل) / سایتها» خبرگزاری مهر، دانشگاه زاهدان و لالای فرشته / نتایج آماری» نسیم (نرم افزار سلامت بار مدرسه)

بهداشت فردی

واکسن کرونا

قطعاً سوالات زیادی درمورد واکسن کرونا در ذهن شما هست که در این فضای اندک مجال پاسخگویی به همه‌ی آنها نیست اما سعی می‌کنیم کلیات آنچه باید درمورد واکسن بدانید را برایتان بنویسیم:

* واکسن برای بیماری‌های ویروسی از چه چیز تهیه می‌شود؟

قدیمی ترین (و آزمایش شده ترین) روش ساخت واکسن، استفاده از **ویروس کامل** است یعنی ویروس مولّد بیماری را ضعیف یا غیرفعال کرده، تزریق می‌کنند. برای بیشتر بیماری‌های ویروسی که تاکنون نسبت به آنها واکسینه شدید از این شیوه استفاده شده است، مثل: سرخک، سرخجه، اوریون و فلنج اطفال. اما بعداً استفاده از بخشی از ویروس به عنوان واکسن هم تایید شد. مثلاً در واکسن هپاتیت ب فقط از آنتی ژن ویروس (که یک پروتئین است) استفاده می‌شود.

* تولید واکسن چند مرحله دارد و چرا برای کرونا اینقدر طول کشید؟

ابتدا باید واکسن در محیط غیرجاندار پاسخ مناسب بدهد. بعد روی حیوانات آزمایش می شود و اگر نتیجه رضایت بخش بود مجوز آزمایش انسانی می گیرد. کارآزمایی انسانی سه مرحله دارد که در هر مرحله تعداد آزمایش شوندگان بیشتر می شود تا اینمی، عوارض، اثربخشی و دوز لازم واکسن مشخص شود.

با این حساب واکسن کرونا زود هم توزیع شده است! یعنی به دلیل شرایط بحرانی جهان گیری کرونا، سازمان بهداشت جهانی (WHO) مجوز توزیع واکسن همراه با مرحله سوم آزمایش را داد (همه کشورهایی که واکسیناسیون را آغاز کرده اند در واقع در حال انجام کارآزمایی مرحله ۳ هستند).

* در ساخت واکسن های ایرانی کرونا از چه روشی استفاده شده و چه مرحله ای هستند؟

مرحله	نوع واکسن	شرکت سازنده
مرحله ۱ کارآزمایی انسانی	ویروس غیرفعال	موسسه برکت
مجوز کارآزمایی انسانی داده شد	پروتئین نوترکیب	واکسن سازی رازی
مرحله ۲ کارآزمایی انسانی (در کوبا)	پروتئین نوترکیب	انیستیتوپاستور (مشترک با کوبا)
درخواست مجوز کارآزمایی انسانی	بخشی از محتوای ژن (mRNA)	شرکت دانش بنیان ؟
درخواست مجوز کارآزمایی انسانی	ویروس غیرفعال	وزارت دفاع
آزمایش حیوانی	ناقل ویروسی غیرتکثیرشونده	شرکت دانش بنیان ؟؟
آزمایش حیوانی	پروتئین نوترکیب	دانشگاه بقیه ا...
آزمایش حیوانی	ویروس غیرفعال	شرکت دانش بنیان ؟؟؟

سبک زندگی سالم

شادی پایدار

هر کسی ممکن است که از چیزی لذت ببرد: خوردن خوراکی های مورد علاقه، بازی با دوستان، خواندن یک کتاب سرگرم کننده یا تماشای یک فیلم زیبا.

اما اغلب این موارد فقط برای مدت محدودی ما را خوشحال می کنند. برای به دست آوردن شادی پایدار سبک زندگی ما باید طوری باشد که احساس رضایت درونی ایجاد کند. **داشتن هدف، خیرخواهی برای همنوعان، حفظ رابطه‌ی قلبی و عبادی با خداوند و الگوهای رفتاری مثل نظم و نظافت از جمله‌ی مواردی است که رضایت قلبی و شادی پایدار ایجاد می کنند.**

با برخی رفتارهای نابود کننده‌ی شادی هم آشنا شوید»»

البته به مورد دوم (تلویزیون) باید وقت گذرانی طولانی و یهوده در شبکه‌های مجازی را هم افزود!

هر فرد، یک امدادگر

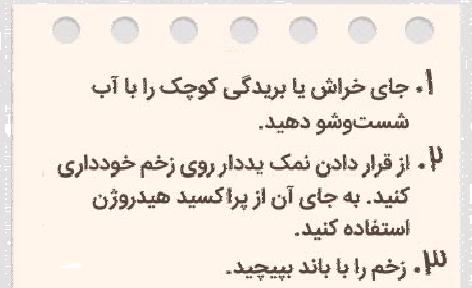
اوّل جلوی خونریزی را بگیر

معمولًاً وقتی حادثه ای رخ می دهد که منجر به خونریزی می شود هر کس یک نظری می دهد: الکل بزن... پودر قهوه بریز... خمیر دندان بمال... زنگ بزن اورژانس!

اما همیشه اوّلین اقدام صحیح، **جلوگیری از خونریزی بیشتر با فشاردادن محل**

خونریزی است که اغلب فراموش می شود.

• خونریزی‌های شریانی • خونریزی ضعیف

۱. پارچه گاز استریل یا بانداج را روی زخم فشار دهید. همچنین می‌توانید به جای آن‌ها از دسته، لباس، حوله یا هر نوع پارچه دیگر استفاده کنید.

۲. اگر خون از بانداج بیرون می‌زند آن را از روی زخم برندارید، به جای آن یک بانداج یا پارچه دیگر روی بانداج قبلی قرار دهید.

۳. به یاد داشته باشید: فقط در خونریزی‌های شدید شریانی از شریان‌بند (شریان‌بند وسیله‌ای است که جریان خون را به طور کلی در دست و یا پا متوقف می‌کند) استفاده کنید.

۱. قبل از هر کاری روی زخم را مستقیماً فشار دهید، باند را محکم دور زخم بیسیجید، تا جایی که می‌توانید عضو آسیب‌دیده را از مفصل خم کنید و روی شریان را با انگشت فشار دهید.

۲. اگر هیچ‌کدام از کارهای بالا انجذاب نبود، یک شریان‌بند روی لباس فرد مصدوم بگذاردید. اگر فرد مصدوم لباس بلند نتشن نبود، یک تکه پارچه را بین شریان‌بند و پوست او قرار دهید.

۳. ثبت زمانی که شریان‌بند را روی زخم قرار داده‌اید بسیار مهم است، چون در هنگام نیاز این اطلاعات را باید در اختیار دکترها قرار دهید.

۱. جای خراش یا بریدگی کوچک را با آب شست و شو دهید.
۲. از قرار دادن نمک یددار روی زخم خودداری کنید. به جای آن از پراکسید هیدروژن استفاده کنید.
۳. زخم را با باند بسیجید.

خون‌دماغ

۱. گوشه‌های بینی فرد مصدوم را با دو انگشت خود بگیرید و از او بخواهید رو به پایین خم شود و فقط از دهان نفس بکشد.

۲. هیچ‌گاه از فرد مصدوم نخواهید از پشت خم شود چون ممکن است خون وارد نای یا معده او شده و باعث تهوع شود.

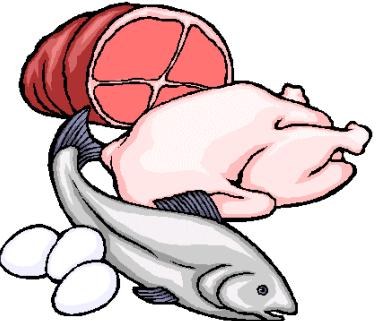
۳. اگر خونریزی بعد از 15 تا 20 دقیقه بند نیامد، با اورژانس تماس بگیرید.

طب ایرانی

از مباحث قدیمی طب که هنوز می توان از فواید آن سود برد، بایدها و نبایدهای تغذیه ای است.

چند نکته در مورد انواع گوشت

طب سنتی و نوین توافق دارند که گوشت حیوانات جوان بهتر از حیوانات پیر است. برخی نکات دیگر هم در طب ایرانی وجود دارد که به ما در انتخاب انواع گوشت، شیوه‌ی پخت و زمان مصرف آن کمک می کند.

گوشت گوسفند

موافق ترین گوشت برای مزاج انسان بوده و به سرعت هضم می شود. دل، جگر و قلوه‌ی گوسفند هم مفید است اما زیاد خوردن مغز آن باعث کند ذهنی و فراموشی می شود.

گوشت گاو

دیر هضم است و خون غلیظ تولید می کند که ممکن است در ایجاد بیماری های سوداوی مانند سرطان، وسواس و برخی بیماری های مفصلی مؤثر باشد. بهترین فصل خوردن آن بهار است.

گوشت مرغ

بهتر است با ادویه‌ی گرم پخته شود، ضمناً چربی خروس کمتر از مرغ است.

گوشت ماهی

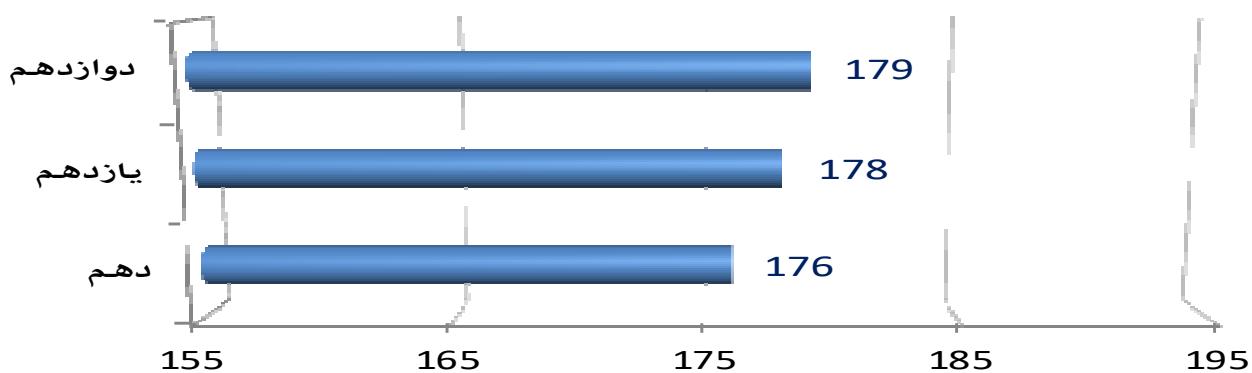
در گرم مزاجان اثر مفیدی در درمان بیماری های مختلف دارد اما برای سرد مزاجان معمولاً مضر است که با مصرف مصلحات (زنجبیل، آویشن و ادویه های گرم) ضرر آن برطرف می شود. ماهی زود هضم بوده و پخت کبابی بهتر از سرخ کردن در روغن است. خوردن همزمان با شیر، گوشت و تخم مرغ و نیز نوشیدن آب بلا فاصله بعد از خوردن ماهی موجب بیماری می شود.

اخبار سلامت مدرسه

آماری از معاینات رشد (قد و وزن)

آیا نسبت به میانگین همکلاسی‌ها بلندتر هستید یا کوتاه‌تر؟ چاق‌تر یا لاغر‌تر؟ نمودار را ببینید:

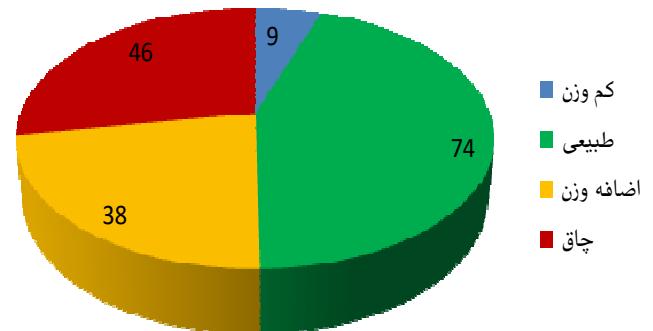
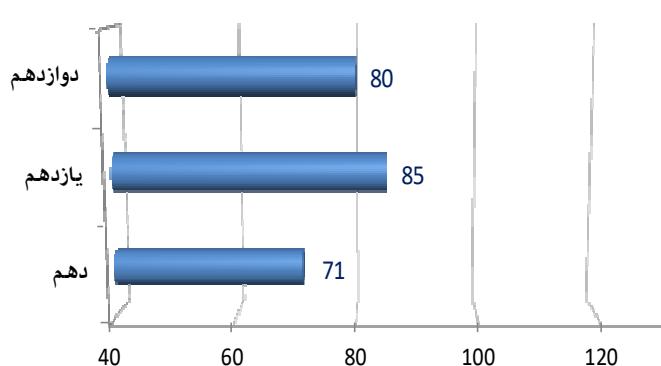
میانگین قد

یک نکته عجیب: میانگین وزن یازدهمی‌ها پنج کیلوگرم بیشتر از دوازدهمی‌هاست!

میانگین وزن

وضعیت تناسب وزن دانش آموزان متوسطه دو در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

به نتایج معاینات و توصیه‌های لازم از طریق med.moallem.sch.ir دسترسی دارید.

دنه فجر مقطع رهایی ملت ایران است...

ایام حرامه ای (مدظله العالی)

